

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ త్రయోవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రయోవింశః సర్గః ॥

మునినా సహ శ్రీరామలక్ష్మణయోః సరయాగంగాసంగమసమీపే
పుణ్యాశ్రమే నక్తం విశ్రామః

ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం విశ్వామిత్రో మహామునిః |
అభ్యభాషత కాకుత్స్థౌ శయానౌ పర్ణసంస్తరే || 1.23.1 ||

కౌసల్యా సుప్రజా రామ పూర్వ్యా సంధ్యా ప్రవర్తతే |
ఉత్తిష్ఠ నరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికం || 1.23.2 ||

తస్యర్షేః పరమోదారం వచః శ్రుత్వా నరోత్తమౌ |
స్నాత్వా కృతోదకౌ వీరౌ జేపతుః పరమం జపం || 1.23.3 ||

కృతాహ్నికో మహావీర్యో విశ్వామిత్రం తపోధనం |
అభివాద్యాతిసంహృష్టౌ గమనాయాభితస్థతుః || 1.23.4 ||

తౌ ప్రయాంతౌ మహావీర్యౌ దివ్యాం త్రిపథగాం నదీం |
దదృశాతే తతస్తత్ర సరయ్యాః సంగమే శుభే || 1.23.5 ||

తత్రాశ్రమపదం పుణ్యమృషీణాం భావితాత్మనాం |
బహువర్షసహస్రాణి తప్యతాం పరమం తపః || 1.23.6 ||

తం దృష్ట్వా పరమప్రీతౌ రాఘవౌ పుణ్యమాశ్రమం |
ఊచతుస్తం మహాత్మానం విశ్వామిత్రమిదం వచః || 1.23.7 ||

కస్యాయమాశ్రమః పుణ్యః కో న్వస్మిన్ వసతే పుమాన్ |
భగవంఛోతుమిచ్ఛావః పరం కౌతూహలం హి నౌ || 1.23.8 ||

తయోస్తద్ వచనం శ్రుత్వా ప్రహస్య మునిపుంగవః |
అబ్రవీచ్ఛాయతాం రామ యస్యాయం పూర్వ ఆశ్రమః || 1.23.9 ||

కందర్పో మూర్తిమానాసీత్ కామ ఇత్యుచ్యతే బుధైః |
తపస్యంతమిహ స్థాణుం నియమేన సమాహితం || 1.23.10 ||

కృతోద్వాహం తు దేవేశం గచ్ఛంతం సమరుద్ధణం |
ధర్షయామాస దుర్మేధా హలంకృతశ్చ మహాత్మనా || 1.23.11 ||

అవధ్యాతశ్చ రుద్రేణ చక్షుషా రఘునందన |
వ్యశీర్యంత శరీరాత్ స్వాత్ సర్వగాత్రాణి దుర్మతే || 1.23.12 ||

తత్ర గాత్రం హతం తస్య నిర్దగ్ధస్య మహాత్మనః |
అశరీరః కృతః కామః క్రోధాద్ దేవేశ్వరేణ హ || 1.23.13 ||

అనంగ ఇతి విఖ్యాతస్తదాప్రభృతి రాఘవ |
స చాంగవిషయః శ్రీమాన్ యత్రాంగం స ముమోచ హ || 1.23.14 ||

తస్యాయమాశ్రమః పుణ్యస్తస్యేమే మునయః పురా |
శిష్యా ధర్మపరా వీర తేషాం పాపం న విద్యతే || 1.23.15 ||

ఇహాద్య రజనీం రామ వసేమ శుభదర్శన |
పుణ్యయోః సరితోర్మధ్యే శ్వస్తరిష్యామహే వయం || 1.23.16 ||

అభిగచ్ఛామహే సర్వే శుచయః పుణ్యమాశ్రమం |
ఇహ వాసః పరోఽస్మాకం సుఖం వత్స్యామహే నిశాం || 1.23.17 ||

స్నాతాశ్చ కృతజప్యాశ్చ హలతహవ్యా నరోత్తమ |
తేషాం సంవదతాం తత్ర తపోదీర్ఘేణ చక్షుషా || 1.23.18 ||

విజ్ఞాయ పరమప్రీతా మునయో హర్షమాగమన్ |
అర్ఘ్యం పాద్యం తథాఽఽతిధ్యం నివేద్య కుశికాత్యజే || 1.23.19 ||

రామలక్ష్మణయోః పశ్చాదకుర్వన్నతిథిక్రియాం |
సత్కారం సమనుప్రాప్య కథాభిరభిరంజయన్ || 1.23.20 ||

యథార్హమజపన్ సంధ్యామృషయస్తే సమాహితాః |
తత్ర వాసిభిరానీతా మునిభిః సువ్రతైః సహ || 1.23.21 ||

న్యవసన్ సుసుఖం తత్ర కామాశ్రమపదే తథా |
కథాభిరభిరామాభిరభిరామౌ నృపాత్మజౌ |
రమయామాస ధర్మాత్మా కౌశికో మునిపుంగవః || 1.23.22 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే త్రయోవింశః సర్గః ||